

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . 6 kor — fl.	Félévre . 9 kor — fl.
Negyedévre 8 kor — fl.	Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:
Debreczen, Főter Biedermann-palota földszint,
az udvarban hátul.

TÁVIRATOK.

A perzsa sah a királyi várban.

Budapest, szept. 23. Muzaffer-ed-Din perzsa sah a fővárosban való időzése alatt megnézi az épülő budai királyi várat is. A látogatás szeptember 25 én lesz, a látogatás órája azonban nincs megállapítva. A várban most rendkívül nagy erővel foly a munka s huszonötödikére az udvart és az oda vezető utvonalat legalább annyira rendbe hozzák, hogy a sah kocsin juthasson el a főkapuig. Az uralkodót gróf Apponyi udvarnagy és lovag Ybl várkapitány fogadja és kálauzolja. Előbb a király régi lakosztályába vezetik, azután megmutatják az új épület részben kész, részben készülő helyiségeit, majd az ujonnan berendezett Szent István kápolnát s végül a királyi vár kertjét.

Császka György aranymiséje.

Budapest, szept. 23. Baján is kegyelettel ünnepelték meg Császka György kalocsai érsek áldozásának 50. évfordulóját. Az aranymise előestéjén a róm. kath. plébániatemplomban meghúzták a harangokat s félórán át zúgtak a harangok, hirdelve a hazafias főpap hálaadó ünnepének élérkeztét. Pénteken délelőtt ünnepélyes és hálaadó istentisztelet volt a róm. kath. plébánia templomban, melyen a hatóságok, egyesületek és a katonaság is részt vettek. A zenekedvelők Führer C miséjét, ezenkívül Gradualéra betétül Bauer Salve Regináját, offertoriumra pedig egy Pater noster című tercsettet adtak elő. Az utóbbit dr. Beczásy Gyuláné urnő, Melles Károly és Kollár Ágoston urak énekeltek.

A sah Bécsben.

Bécs, szept. 23. A perzsa sah a délutánt a práterben töltötte, este Schönbrunba hajtatott az udvari ebédre.

Kardpárbaj.

Budapest, szept. 23. A miskolczi kereskedelmi kongresszus alkalmával egyik esti l-pban heves támadás jelent meg Zerkowitz Emil, a kereskedelmi alkalmazottak országos egyesületének elnöke ellen. Zerkowitz provokáltatta a kérdéses cikk íróját, Kreutzer Jenő bankhivatalnokot s az úgy ma d. e. nyert lovagias

elintézést a Fodor féle vivóteremben. Kreutzer részéről Dr. Plahner és Kereszthelyi Ernő, Zerkovitz részéről Lukács Emil és Grósz Andor segítettek. Mindjárt az első összecsapásnál Kreutzer kisebb sérülést szenvedett az arcán, mire a párviadalt megszüntették.

Kegyelem a merénylőknek.

Belgrád, szept. 22. A Milán király ellen elkövetett merénylet összes résztvevőinek, kivéve Knezevicset, megkegyelmeztek.

Ifjusági mozgalmak a műegyetemen.

Budapest, szept. 22. A központi tudományegyetemen lezajlottak a választási mozgalmak. Most a kir. József-műegyetem ifjúsága szervezkedik és készül az e hónap 29-én megejtendő elnökválasztásra. A műegyetemieknek az a része, amely a nemzeti pártiakkal rokonszenvez, holnap bontja ki lobogóját. Elnökjelöltje kellemesi Melczer Elemér, aki holnap d. u. 6 órakor tartja programbeszédét a műegyetem K. 1. sz. termében.

A kínai zavarok.

Washington, szept. 23. A kormány holnap jegyzéket fog közzétenni, a melyben közhírré teszi, hogy a Egyesült-Államok csapatát csupán a követség számára szükséges őrökre fogja csökkenteni, a mely elegendő a követség biztonságát megőrizni abban az esetben, ha a zavargások újból kitörnek, vagy ha a követnek Tiencinbe vagy valamely más alkalmas kikötőhelyre kellene átköltöznie. A kormány nem szándékozik a csapatokat további offenzív hadműveletekre használni, a csapatok tehát nem is fognak a Waldsee parancsnoksága alatt álló németekkel támadólag fellépni. Chaffee csapatainak csökkentésére még nem adtak parancsot, de a parancs minden pillanatban várható. Chaffee már utasításokat kapott, hogy miként járjon el, ha megkapja a visszavonulásra a parancsot, akár teljes, akár részleges legyen e visszavonulás.

Gróf Apponyi Albert beszámolója.

— Távirati tudósítás. —

Gróf Apponyi Albert jászberényi beszámolója elé az egész ország nagy érdeklődéssel nézett. Ez a beszámoló tegnap

vasárnap történt meg. A kiváló politikust tizennégy képviselő kísérte le Jászberénybe. Már Hatvanban, ahová küldöttség utazott elébe, üdvözölték. Jászberényben óriási lelkesedéssel fogadták. Kocsiját, amelyen a városba bevonult, több mint háromszáz kocsis kísérte. A városban több helyen diadal-
kapuk s ezeken gróf Apponyi Albertet üdvöző feliratok állottak.

Gróf Apponyi Albert délben mondta el beszámolóját, amelyből távirati tudósítás nyomán a következő fontosabb részleteket közöljük:

Miért lett Apponyi szabadelvű?

Apponyi gróf így kezdte beszédét: Először jelenek meg önök előtt, mint a szabadelvű párt tagja, mint a kormány támogatóinak egyike. De nagy tévedés volna azt hinni, hogy ez a változás pártállásom formájában egyszersmind változás politikám lényegében. Ez nem jelent mást, mint azt, hogy ugyanazokat a politikai célokat, a melyekért két évtizeden át az ellenzéken küzdöttem, most a kormány támogatásával biztosabban remélem elérni, mert a Széll-kormány programja azokkal lényegökben megegyezik: megegyezik nem csupán a közjogi és alkotmányos felfogás szigorúságában és a belügyi reformok iránya tekintetében, de a kormányzati szellemre vonatkozólag is. — Ilyen körülmények közt a közügy érdeke parancsolta, hogy lemondjak az ellenzéki pártállásról s azzal együtt arról a díszes vezéri szerepről is, melyet a volt nemzeti párt bizalma reám ruházott és melyet utolsó lehettemig politikai pályám legnagyobb büszkeségének fogok tekinteni.

De nem mondhattam és nem mondtam le a közéletben való részvétről. És e tekintetben ne vezesse félre az a körülmény, hogy az utolsó időben nem léptem előtérbe, mikor ezt a közügynek semmiféle érdeke nem parancsolta, sőt mikor feltűnőbb szereplésem talán félreértésekre adhatott volna alkalmat. Ne vezesse félre az sem, hogy ezekben a hónapokban leginkább nagy nemzetközi érdekeknek, az emberiség ideális törekvéseinek szolgálatában működtem. Hisz akkor sem feledkeztem meg hazámról, midőn ezen a téren mozogtam. Igenis részt vettem a magyar közélet számos kitűnőségével együtt azokban a nemes és most már egészen gyakorlatias irányba terelt törekvésekben, melyek a nemzetközi viszályok békés elintézésének módját akarják megállapítani és ezzel a művelt nemzetek testvériségét előmozdítani. Részt vettem a világ összes népképviseléseiből alakult ugynevezett interparlamentáris békeszövetség munkálataiban,

sőt az én kezdeményezésekre indult meg a sajtónak szervezkedése hasonló czélból, melyben a magyar sajtó örök dicsőségére legyen moniva, előljárt és így a vezérlést magához ragadta. Mindezekben talán nem utolsó szerepet játszottam, teljes hittel az ügy iránt, azzal a meggyőződéssel, hogy — ha nem is éri el a mi nemzedékünk az örök béke ideálját, de czélszerű intézmények megalkotásával és a közvélemény megfelelő közreműködésével, mindinkább csökkenthetjük a háborúk számát és idővel közelebb juthatunk a katonai terhek apasztásához is.

Apponyi az osztrák viszonyokról.

Akik talán remélték, hogy kifelé tolvá idehaza ártalmatlanná lettem, azok ábránduljanak ki: a kik pedig netán sulyt fektetnek csekély közreműködésekre politikánk fontos problémáinak megoldásában, azok nyugodjanak meg. Mint előbb, úgy most is készen állok mindazoknak a nagy érdekeknek megvédésére, melyekért mindenkor harczoltam és sorompóba fogok lépni, mihelyt arra szükség lesz. Midőn az osztrák viszonyok zavarodása közjogunk ellentálló erejét is próbára teheti esetleg új közjogi problémák elé állíthatja az országot; midőn egyfelől a vámszövetség iránti tárgyalások — akár czélhoz vezetnek, akár meghiusulnak — másfelől az idegen országokkal fenálló kereskedelmi szerződések lejáratja közgazdaságunk alapjainak újból átvizsgálását, esetleg ujakkal való fölcserélését vagy legalább gyökeres módosítását hozza napirendre; midőn katonai reformok és rendszabályok vannak kilátásban, melyeket nem csupán katonai szempontból, de nemzeti, pénzügyi és közgazdasági hatásuk szempontjából is kell majd elbírálnunk; midőn sulyos pénzügyi és közgazdasági helyzetünk, valamint társadalmi problémáink megfontoltabb és rendszeresebb gondozást igényelnek, mint valaha; midőn a beligazgatási reform kérdése tényleg közeledik megoldásához; midőn a nemzeti élet erkölcsi épységének visszanyert feltételeit minden visszaeséstől meg kell óvunk és úgy ezeket, midt az alkotmányos szabadság biztosítékait új, igazán szabadelvű alkotásokkal kell körülzáncolnunk; akkor multam kötelez, hogy e nagy nemzeti érdekek fölött való örökösödéstől magamat önelhatározással ne számüzzem. *Végig kell azokat szolgálnom, akár a kormányt támogatva, akár, ha a körülmények ismét oda terelelnék, az ellenzék padjain.*

Az osztrák viszonyok fejlődése vehet, igenis, olyan irányt, amely minket a kiegyezés revíziójára kényszerítene, és pedig vagy azáltal, hogy az alkotmányosság ott egyáltalán megszűnik és ezzel elesik a föltétel is, amelyhez az 1867. XII. t.-cz.-nek a közös ügyek tárgyalására vonatkozó intézkedései kötvék és amelyhez mint Deák Ferencz politikájának egyik legszobbb hagyományához és a kiegyezési mű egyik sarkalatos tételéhez szilardul kell ragaszkodnunk; vagy az osztrák alkotmány olyan módosítása folytán, mely kapcsolatnak jelenlegi formáját akár technikailag tartalmatlanná, akár politikailag aggályossá

teszi. *Mindkét esetben u revízió iránya nem lehet más, mint Magyarország függetlenségének teljesebb érvényesítése.* Hiszem, hogy ebben az esetben is — Deák Ferencz hagyományait követve — meg fogjuk találni az összhangot a monarchia létföltételeivel, de meg vagyok győződve, hogy a „szűkebb kapcsolat” eszméje ebben az országban számbavehető képviselőkre nem fog találni és hogy ez így van, hogy egy közjogi minuendo licitatio veszélyeitől menekültünk, ebben látom az új politikai alakulásnak egyik legungyobb előnyét.

De amily kétségtelenek ezek a tétélek, ép oly világos — legalább előttem — az is, hogy a nemzet sulyos hibát követne el, ha ilyen kényszerítő ok nélkül, mintegy kapva a kínálkozó alkalmon, akarná a közjogi kiegyezést megbolygatni. Minden ily törekvés ma ellenkezik nemzeti nagyságunk és biztosított jövőnk feltételeivel. Magyarországnak sulya nemcsak ebben a monarchiában, de az egész művelt népcsaládban óriásilag megnőtt azáltal, hogy az osztrák zavarok bomlasztó hatásával szemben ő a monarchia föntartója és ezáltal Európa nyugalmának egyik főszilopa. Midőn pedig a nyugalomért aggódó népek ezt hálával elismerik, kénytelenek egyttal elismerni azt is, hogy Magyarország a dynastiának, a monarchiának és az egész nyugoti államrendszernek csak megőrzött állami önállóságánál és nemzeti egységénél fogva teheti és teszi, mert ha sikerült volna hazánkat az osztrák öszszbirodalomba beolvasztani és ezzel egy szersmind a történeti magyar államban letett organikus egységi principiumot megsemmisíteni, akkor mi most együtt bomladoznánk Ausztriával és akkor nem volna a dynastiának egy olyan területe, melyet a széthullás veszélye nem érintene és a mely a maga épységében, szilárd történelmi alapjaiban, öntudatos politikai következetességében anyagilag és erkölcsileg elég erős arra, hogy e sulyos krízisen keresztül a monarchia fenállását és hatalmi sulyát biztosítsa.

Ezeket a nagy eredményeket, Magyarországnak ezt az imponáló helyzetét, nemzeti ideáljainak ezt az európai szentesítést kockáztatnók, ha önszántunkból fölvetve a közjogi kérdést, az osztrák válságot a monarchia válságává szélesítenők ki.

Magyarország diadala a külföld előtt.

Ezen eszmeláncolatban akarok megemlékezni azokról a sikerekről, a melyeket nekünk a párisi világkiállítás ugy közjogi helyzetünk, mint nemzeti tulajdonságaink megismertetése érdekében szerzett. Hazánk állami önállósága a magyar kiállítás elrendezésében oly kifogástalan határozottsággal domborodott ki, hogy a kutató szem nem találhatott egy részletet sem, a mely közjogi lelkiismeretünket sértette, nemzeti önértékünket megalázta volna; *valóban egyetlen eset és oly dicséret, melyet itthon megült eddigi ünnepeink egyikéről sem mondhatunk el.* A magyar kiállítás tartalma pedig egyfelől multunknak gazdag kulturéletét tárta föl, másfelől bemutatta azt a modern

magyar nemzetet, amely dolgozik és halad a szellemi és anyagi termelés minden ágában és azon a harmincz éven belől, mióta önönmagának visszaadatott, valóságos csodákat művelt. A kormány, a kiállítási kormánybiztosság és áldozatkézz kiállítóink méltán osztoznak e szép eredmény dicsőségében és a nemzet hálájában.

Örömmre szolgál az eddig elmondottak alapján konstatálnom, hogy *az ország positíója kifelé rég nem volt olyan erős és tekintélyes, mint most,* és hogy vezetése olyan kezekben van, a melyek közt ennek a helyzetnek előnyei nem fognak elsatnyulni.

A belügyi kormányzatról.

Óhajtanám, hogy hasonló indokolt optimismussal beszélhessek az ország belügyi helyzetéről is, a magyar társadalom erkölcsi és anyagi erő-tényezőinek állapotáról, állami és önkormányzati intézményeink szervezetéről és működéséről. Ezt azonban, sajnos, nem tehetem. Társadalmunkban a széjjelbuzás, a megzavart egyensúly, a roskadozás számos jelenségével találkozom és valóban kétségesnek kell mondanom: vajjon ha jóllétünk gyarapodását vagy közérkölcseink megerősödését kellett volna Párisban kiállítanunk, ezzel épp oly sikert értünk volna-e el, mint technikai haladásunk bemutatásával; állami és közhatóságj életünkben pedig egyfelől az organikus reformoknak évek óta való fennakadása vagy félszeg elvégzése óriási munkahalmazt hagyott a kormányra és a jövő országgyűlelere: másfelől pedig a kormányzati szellemnek az az átalakulása, melyre minden organikus reformot megelőzőleg szükség van, a „jog, törvény és igazság” uralma és ezzel a pártok kiengesztelése, a mily őszintén volt hirdetve és a mily kifogástalanul érvényesül a központban, ép oly nehezen hatja át a periferiákat.

Valamint az ország külső érdekeinek ugy e belügyi feladatoknak tekintetében sem az én feladatom részletezett munkaprogrammot felállítani; ez a kormányok természetes hivatása és minthogy oly kormányunk van, amelynek elveivel és irányzataival egyetérték, nincs sem okom, sem jogom, hogy az ő eljárásának praejudikáljak.

Elismerem, hogy a feladat nehéz és kényes ebben a nemzetiségileg és vallásilag megoszlott sulyos gazdasági válságokkal és társadalmi versengésekkel küzdő, korlátolt pénzügyi erővel rendelkező, exponált geographiai fekvésű és bonyadalmas közjogi viszonyok közt élő országban, mely még reszket az alig lezajlott konfessionális öszszettközésektől és elfajult pártharczoktól. Ha valahol, hát itt kell szenvedélytelen lelki nyugodtság és bölcs önmérséklet a bátor tetterő mellé, midőn ebbe a chaosba rendet kell hozni, a nemzeti erő-tényezőket egy felől kimélni, ápolni, fokozni, másfelől pedig önzésükben mérsékelni és egyesíteni. Erő-fokozás — erőegyesítés: mily gyakran lát-szik e két feladat öszszettközőnek, mily könnyen engedi át magát a felületes gondolkozás kizárólag egyikének vagy másikának és mégis mily szükséges mindkettőjüket felkarolnók egymással kellő egyensulyba

hozni. Az elsőnek elhanyagolása tartalmától fosztaná meg a nemzeti életet, a másodiknak szem elöl tévesztése nemzeti jellegétől, az elsőnek teljesítése elszűnyüléstől óv meg, a másodikiké széthullástól.

Ezen az úton haladva fogjuk lecsendesíteni a felekezeti surlódásokat, a gazdasági érdekharczokat, az osztrák ellentéteket. Biztosítani fogjuk egyházainknak törvénybe iktatott jogainak sértetlenségét és azon törekvéseik szabadságát, melyek hitéletük buzgóságának fokozására vonatkoznak, támogatni fogjuk őket a nemzeti kulturmunkájokban és azon igényeikben, melyek alkotmányunk alapelveivel egyeznek, sőt azokból folynak, minők a katolikus autonómia létesítése, a protestáns egyházak anyagi sorsának javítása: de nem paktálunk olyan irányzatokkal, a melyek ez alapelvekkel vagy egyáltalán az állam jogaival ellentétben állanak, melyeknek rugója uralomvágy, mesterséges tulsulyra törekvés, burkolt politikai cél, gyűlölködés vagy irigykedés; ezeket egyforma határozottsággal utasítjuk vissza bármely felekezeti, vagy akár felekezet nélküli táborból eredjenek.

Ekkép biztosítjuk nemzetünknek a vallásos hitben és az azt megtestesítő egyházi életben rejlő pótolhatatlan erkölcsi és kulturális erőt és egyszermind elhervaszthatjuk a rossz értelemben vett felekezetiességeknek, annak, a mely békét bont és a nemzeti szolidaritást veszélyezteti, összes gyökérszárait: mert a hol igazi sérelem nincs, ott a mesterséges agitáció hamar elveszti talaját. Egyenletes védelemben és támogatásban fogjuk részesíteni a nemzeti termelés minden ágát, azt a földművelést, mely gazdasági életünk gerincze, azt az ipart, mely fejlődésének reménye és azt a kereskedelmet, melynek nemzeti és reális voltától függ egy a hazai mezőgazdaságnak, mint a hazai iparnak biztos boldogulása. — Ezeknek szolidaritását, egymásra utaltságát, amely mindegyikök szempontjából is többet nyom a latban, mint a köztük felmerülő részleges érdek-ellentétek, mindenkor szem előtt fogjuk tartani.

De nem engedjük sem a szabadelvűséggel, sem a hasznos gazdasági tevékenység egyik ágával sem azonosítani azokat a gazdasági visszaéléseket, melyek a becsületes munkát eredményétől megfosztják és gazdasági életünk jó hírnevét veszélyeztetik. Ezek ellen is megvédjük a nemzeti munkát az egész vonalon, kellő ovatossággal — nehogy agyomót irtván a tiszta buzát is kitépjük — minden elfogultság nélkül, de nem törődve semmi vak lármával. — Középsztyályunk elhelyezkedését a modern életföltételek közt főleg a nevelés czélszerű irányítása által fogjuk megkönnyíteni. A szövetkezeti eszme felkarolásával a kis existenciáknak nem csak a gazdasági erejét, de erkölcsi színvonalát és önérzetét is fogjuk növelni. El fogjuk lesni az élettől és a bűnös izgatások lármáján keresztül is meghallani a társadalom széles alapjait képező osztályok jogos igényeit és átgondolt szociálpolitikájával fogunk küzdeni a szociálizmus ellen.

Az elmondottakban jellemzett, minden irányban ép oly határozott, mint kiméletes

politika keresztülvitele igénybe fogja venni a nemzet összes épp erőinek közreműködését, mert a mennyire megfelel a nemzeti egész — és az abba illeszkedő minden tényező jogos érdekeinek, ép oly mereven ellentétben áll, mindazokkal a jogosulatlan törekvésekkel, a melyek tudva vagy nem tudva mások rovására akarnak hatalmaskodni, gazdagodni, rokon- és ellenszenveket érvényesíteni, egyéni és egyéb szűkebb körű érdekeket a nemzeti közérdek fölé helyezni vagy ennek ignorálásával kielégíteni az állammal vagy dacolni, vagy épen-séggel azt a maguk számára lefoglalni és kihasználni.

Nagy erő kell annak a pártnak, amely ezt a politikát támogatni hivatva van: s ez az erő nem annyira a számtól függ, mint inkább attól, hogy a párt minden tagja a nagy feladatnak és az azt felkaroló kormányprogram szellemétől és a feladat iránti odaadástól át legyen hatva; hogy a párt és a pártot vezető kormány között teljes bizalom uralkodjék, — nem a vakon követésnek, de a folytonos szellemi érintkezésen és az önálló meggyőződésen alapuló harmóniájának bizalma; hogy lappangó ellen-áramlatok meg ne türessenek, hanem hogy az ellenkező irányzatok oda tereltesse, a hol érvényesülésüket megkísérteni feltétlen joguk van: az ellenzékre. De erő kell az ellenzéki pártokhoz való tisztességes viszonyban is, mely a küzdelem eszközeinek tisztaságán, a parlament vezetésének loyálisán s egymásnak megbecsülésén alapulva az ellenzéknek lehetővé teszi fontos feladata hatályos és nyugodt teljesítését, és kizárja a politikai harczok elfajulását.

Ezen az úton kell haladnunk minden kétséget kizáró erélyvel és határozottsággal, kerülve a habozásnak még látszatát is, ennek a nyilatkozatnak szellemét kell belevinnünk a közélet minden mozzanatába, a közkormányzat minden közegének működésébe; így győzelemre visszük — talán nem önmagunkat — de mindenesetre a nemzetet: és ez legyen mindnyájuk egyedüli célja.

Gróf Apponyi beszédét több mint háromezer ember hallgatta s tudósítónk távirata szerint csaknem minden mondata után viharosan éljeneztek és tapsolták.

UJDONSÁGOK.

* A debreczeni leleczház létesítése ügyében népes érdekezet volt tegnap a városháza nagy tanácstermében, a melyen tulnyomóan a társadalom intelligenciája jelent meg. Gróf Degenfeld József főispán üdvözölte a megjelenteket s felzólította Roncsik L. városi tanácsnokot, a kiküldött albizottság elnökét, hogy a további intézkedésekre tegyen javaslatot. Roncsik Lajos kéri, hogy az alapszakályok, a melyek a meghívókkal elküldettek, e tárgyalás alapjául fogadtassanak el. Az alapszakályok elfogadása után jóváhagyásra azzal a kérelemmel terjesztes-

sék le a belügyminiszterhez, hogy a kilátásba helyezett azon engedményt, a miben a fehérkereszt és az országos gyermekvédő egyesület részesül, adja meg. T. i., hogy a 7 éven alóli gyermekek ellátási díja az országos betegápolási alpból fedeztessék. Kéressék fel Debreczen városra a védnökség elfogadására s az egyesület céljaira 10 ezer forintos adomány megszavazására. A javaslatokat mind elfogadta az értekezlet, így az alapszakályokat és a melyben egyetlen lényeges változásul vette be, hogy az egyesület egyuttal gyermekmenhelyül is szolgál.

* **Dij-lövészet.** Az 1900. szeptember hó 23-án tartott lövészet eredménye a következő volt: Díjat nyertek: I. Legjobb mélylövessel Oláh Imre 4 koronát. II. Legjobb mélylövessel Fodor József 2 koronát. Legtöbb körlövessel Baum Miksa 2 koronát.

* **Az első hét műsora.** Színházunkban szombaton kezdődnek az előadások. Megnyitó előadás *IV. László. Vasárnap délután: Próbacházasság, este: Kuruczsfurfang.* Hétfőn: *Görög rabszolga,* operett. Kedden: *Közönyt közönnnyel,* vigjáték. Szerdán: *Koldusdiák,* operett. Csütörtökön: *Névtelen levelek,* ujdonság. Pénteken: *Kis szökevény,* operett. Szombaton: *Hadak uija.* Vasárnap d. u.: *Liliom Klári,* népszínmű; este: *Bar-Kochba,* zsidó daljáték.

* **A király és a menyasszony.** A lapokban egy eljegyzési hírlátott napvilágot, amely két szívnek mérhetetlen boldogságát jelenti. Mert ez a két szív sokáig reménytelenül epegett, egyesülésük elé prózai és kérélméletlen akadály toltakodott: a kauczió. Végre is a remegő leányka szerelmében hősi tette határozta el magát. Kihallgatást kért a királynál, aki elé bátran lépett és elmondta szívének nagy baját. A király jóságosan hallgatta végig a piruló leányt, aki szemérmesen úgy foglalta össze az egész helyzetet, hogy az ő reménytelenül szerető szívét csak a király kegyelme gyógyíthatja meg, ha tudniillik enged a kauczióból. A király erre mosolyogva így felelt:

— Meg lesz, gyermekem. Az ilyen bátor kisasszony megérdemli, hogy katona felesége legyen.

A kaucziót leszállították éppen annyira, a mennyi a menyasszony hozományából tellett és már nemsokára meg lesz az esküvő is.

* **Véres támadás az utcán.** Tegnap este a 93. számú rendőr egy munkás osztályhoz tartozó embert kísért a rendőrségi központra. Fejéről patakzott a vér s utját a vér pirosra festette az Árpád tértől a központig. Ilyen véres állapotban találta őt az utca porában a rendőr, akinek kérdezősködésére csak annyit tudott mondani, hogy Szabó Mihály-nak hívják s hogy szalóki illetőségű. Arról, hogy kitől és miért kapta a fején, arczán és nyakán lévő bot és késsel okozott sebeket, — felvilágosítást adni nem tudott. A súlyosan sérült embert beszállították ápolás végett a közkórházba.

Apró hirdetések.

Dija: 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szög 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Posta-kereskedés 34. számú föld épülete-eladó vagy nov. 1-től bérbé kiadó. Ért.: Timár-u. 52.

Vágó Andor utóda vászon-, kézmű- és rövidáru üzlet. Debreczenben, főpiacz, Péricsor, a nagytözsde mellett. Nagy raktár elsőrendű jó minőségű árukból. Mindenféle egész- és félvásznak a híres Schroll Benedek gyártmánya az igazi havas-gyöles és siffonokban, minden szélességben. Kanavász, Sefir és oxfordok, virágos és csikos csinvatok, lepedő vásznak és derékaj tokok, Atlas Satin, Voal és Kartonek, Himzett batistok. Szabó kellékek nagy választékban

Egy nagy kora fodrászsegéd felvétetik. Hol? megtudható a kiadóhivatalban.

Ócska vasat a legmagasabb napi árban vesz Klein Jakab. Piacz-u. 26. a nagytrafik udvarán.

Ház Kossuth utcában családi viszonyok folytán jutányosan eladó esetleg bérbé adó. Értekezhetni: Kossuth u. 31 Szvatosnál.

Jóforgalmu fűszer üzlet. Korlátlan italmérséssel 200 frt átvehető. Czim a kiadóhivatalban.

Elek András vegyszeti ruhatisztító és javító intézete Debreczen, Egyház-tér 3. szám; női és férfi ruha tisztítást jutányosan eszközöl.

Férfi ruhák tisztítását és javítását 1 frt 20 kr. és feljebb úgy férfiruhák átalakítását a legolcsóbb árak mellett eszközölnék Hubay és Pál férfiszabók és férfiruha tisztítók. Szen: Anna-u. 3.

Iroda vagy üzlethelyiségül alkalmas szép udvari lakás Löfkovits Arthur ékszerész üzlethelyisége mellett kiadó. Értekezhetni: ugyanott.

Eladó mész kemencze Biharmegye Birtyn községben a nagyvárad-kolozsvári vasut Rév állomásától csak pár percnyi távolságban fekvő telekkönyvileg 600 ööl területűnek kitüntetett föld a rajtalévő nagyobb szabású mészégető kemenczével együtt kedvező feltételek mellett eladó. Ajánlatok az alantírt tulajdonoshoz intézendők. Takarék és Hitelintézet részvénnytársaság. Debreczen.

Uri lakás Ipar bank palota II. emeletén, egy öt szobás és fürdőszobás lakás minden órában kiadó. Értekezhetni: az Ipar és kereskedelmi banknál.

Neubauer János Stenczinger ház Bika szállodávszemben, ajánlja új javított ruganyos aczélsodrony ágybetéteit s a meglazultakat át alakítja.

Kitűnő ruhakefék. Hazai készítmény hajkefék és fogkefék kézi és csizrok seprűk mindenfaj ecetek és meszelők jutányosan beszerezhetők Márton Gyula férfi divat üzletében a Bika szálloda mellett.

Tóth Lajos asztalos műhelye Széchenyi-utca 27. Elfogad dísz és mű butorok elkészítését, irodai és bolti berendezéseket, ugyszintén butortisztításokat jutányos áron.

Eladó szőlő Debreczentől 4 órányira az Érmelléken egy szép fekvésű $\frac{3}{4}$ részben termő 10 holdas amerikai szőlő, 15 hold szántó földdel, gyümölcsösökkel, 4 szobás lakással, vinczellérház, istállóval, előnyös fizetési feltételekkel eladó. Wimmer Józsefné Pele: Szilágy m.

Katona keztyük mosása javításával együtt párja 16 fillér (8 kr.) Péterfia-utca 37. szám.

Glazé-keztyük tisztítását jutányos áron vállalom. Péterfia-u. 37.

Apró hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban, Főter, Biedermann-palota.

Allást keresők

és
munkaadók,
vevők és eladók,
bérlők

és
bérbeadók
és mindazok, akik a nagy közönség köréből keresik az érdekelt feleket,
hirdessenek
a „**Debreczeni Ujság**“
APRÓ HIRDETÉSEK
rovatában.

30 kr.

egy kiló finom
csemege szőlő

3-4 kiló kosarakban
Szabó Lajos fiai
czégnél.
Debreczen, Tisza palota.

CZICZÓ LAJOS

cipész. Debreczen Piacz-utca 12.

Stenczinger ház.

Ajánlja dusan berendezett

Saját készítményű

ezipő raktárát. A közelgő őszi idényre nagy választékban vannak raktáromon **férfi, női, gyermek ezipők** valamint **tiszti lovaglő, vadász ezipők, vizhatlan valódi orosz bagaria bőrből,** különösen figyelmébe ajánlom az iparos és munkás uraknak, házilag felügye-
letem alatt készített erős, munkás ezipőimet, melyeket a legjutányosabb árban felelőség mellett bocsátok a nagy ér. köz. rendelkezésére.

Megrendeléseket a legrövidebb idő alatt, a legújabb divatszerint készítek. Csak a legkülönlegességemet a nagy ér. köz. figyelmébe ajánlván.
I. aradtam tisztelettel fenti

Egy éves önkényes ezipőket és ezimákat elő irás szerint készit.

Egy éves önkényes ezipőket és ezimákat elő irás szerint készit.

Aranyéremmel kitüntetett tökéletes fagymentes kutszivattyuk 60 koronától kezdve díjtalan felállítással, — egyéb építkezési vastárgyak házhoz szállítással gyári áron kaphatók.

A szüret idényre pedig

minden külföldinél jobb és olcsóbb szintén aranyéremmel díjazott, saját gyártmányu

Borsajtók és szőlőzuzók

lesznek raktaron a

Debreczeni Vasöntőde
és Géplakatosság

Péterfia Hadház-utcai telepén, mely mindenaemü gazdasági, ipari- és háztartásigépek javítását is legjutányosabban végzi.

Kaszanyitzky Endre

DEBRECZENBEN, Piacz-utca 57.

ajánlja a legnagyobb választékban és a legjutányosabb árak mellett

Ditmár, Brünner és hazai gyártmányu asztali és függő

lámpákat,

Astral-, Meteor-, Apolló-Csoda-, nap és villám-égőkkel. Ugyszintén por, czellán s angol fayenge étkező-, tea-, kávé-, moeca- és mosdó, valamint mindennemü asztali, cognac- és liqueurös üveg-készleteket, majolica, bronz és china ezüst

ujdonságokat.

Vidéki megrendelések pontos n és gyorsan teljesíttetnek.

Arjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgálok.

Pártoljuk a hazai ipart!

Első debreczeni
fésűgyár
Kandia-utca 15. szám.

Ajánlja a legjobb ökör- és bivaly-szaruból készített fésűiből dusan berendezett raktárát a n. ó. közönség szives megtekintéséért.

Készit továbbá minden szaruból előállítható tárgyakat a legjutányosabb árak mellett.

ismét eladóknak megfelelő engedmény!

Ugyanitt egy — a gépkezelésben teljesen jártas — magyar illetőségű szakember azonnal alkalmazást nyer.

Elsőrendű hazai szakerőktől!

Olcsóbb és tartósabb az öntvényeknél.

Üzlet és kiválasztott a legmagasabb napi árban megvásárolhatók.